

維摩經 Vimalakīrti Nirdeśa

Buddhakṣetrapariśuddhinidānaparivarta

बुद्धक्षेत्रपारिसुद्धिनिदानपरिवर्त

佛陀淨土序章

佛國品第一

namaḥ sarvabuddhabodhisatvebhyaḥ //

नमः सर्वबुद्धबोधिसत्वैः //

歸命

一切佛菩薩

§ 1

evaṃ mayā śrutam/ ekasmin samaye bhagavān

एवं मया श्रुतम्/ एकस्मिन् समये भगवत्

vaiśālyāṃ viharati sma, āmrāpālīvane mahatā bhikṣusaṃ-

वैशाल्यं विहरति स्म, अमरापालीवने महता भिक्षुसं-

ghena sārddham aṣṭābhir bhikṣusahasraiḥ,

अथ सर्वम् अष्टैरेकैश्च सहस्रैः,

如是我聞。一時佛在毘耶離菴羅樹園。與大比丘衆八千人俱。

§ 2

sarvair arhadbhiḥ kṣīṇāsraṃvair niḥkleśair vaśībhūtaiḥ

सर्वैरेकैः क्षीणश्रमैरेकैश्चैरेकैश्चैरेकैः

suvimuktacittaiḥ suvimuktaprajñair ājāneyair mahānāgaiḥ

सुविमुक्तचित्तैः सुविमुक्तप्रज्ञैर् अजायैर् महानागैः

kṛtakṛtyaiḥ kṛtakaraṇīyair apahr̥tabhārain anuprā-

कृतकृत्यैः कृतकरणीयैर् अपहृतभारैर् अनुप्र-

ptasvakārthaiḥ parikṣiṇabhavasamyojanaiḥ samyagājñāsuvimu-

प्रसक्तैः परीक्षिणवसंयोजनैः सम्यग्ज्ञासुविमु-

ktacittaiḥ sarvacetovaśīparamapāramiprāptaiḥ,

सक्तैः सर्वचेतवशपरमपरिप्राप्तैः,

§ 3

dvātriṃśatā ca bodhisatvasahasrain abhijñānābhijñātaiḥ

द्वत्रिंशत् बौद्धसत्सहस्रैर् अभिज्ञानाभिज्ञतैः

sarvair mahābhijñāparikarmaniryātaiḥ, buddhādhiṣṭhānādhiṣṭhi-

सर्वैर् महाभिज्ञानपरिकरमनिर्यातैः, बुद्धाधिष्ठानाधिष्ठी-

taiḥ, saddharmanagarapālaiḥ, saddharmaparigrāhakaiḥ, mahā-

नैः सद्विम्वगरपतैः, सद्विमपरिग्रहकैः, महा-

siṃhanādanādibhiḥ, daśadigvighuṣṭaśabdaiḥ, sarvasatvānadhye-

सिंहानदानादिभिः, दशदिग्विघुष्टशब्दैः, सर्वसत्त्वनादध्या-

ṣitakalyāṇamitraiḥ, triratnavamśānupacchetṛbhiḥ, nihatamā-

षितकल्याणमित्रैः, त्रिरत्नवामशानुपचक्षेत्रभिः, निहतम-

rapratyarthikaiḥ, sarvapaparapravādyanabhibhūtaiḥ, smṛtisamādhi-

र प्र त्थ लैः, सर्व पर प्र व द्य व न्भू तैः, स्मृ ति स म्म ल-

dhāraṇīsaṃpannaiḥ, sarvanivaraṇaparyutthānavigataiḥ,

ध र णी सं प न्णैः, सर्व नि व र ण प र्यु त्थ व न्नि ग तैः,

anāvaraṇavimokṣapraṭiṣṭhitaiḥ, anācchedyapratibhānaiḥ,

अ न व र ण वि म क् ष प्र ति ष्ठ तैः, अ न च्छे द्य प्र ति भ न्ना तैः,

dānadamaniyamasamṣyamaśīlakṣāntiviryadhyānaprajñopāyani-

द न द म नि य म सं य म शी ल क् ष अ न्ति वी र्य द्य ध्या न प्र ज्ञो प णि-

ryātaiḥ, anupalambhānutpattikadharmakṣāntisamanvāgataiḥ,

र्या तैः, अनु प ल भ न्ना नु त्प त्ति क ध र्म क् ष अ न्ति स म न्वा ग तैः,

avaivartikadharmacakrapravartakaiḥ, alakṣaṇamudrāmudritaiḥ,

अ वि व र्ति क ध र्म क क र प्र व र्ता क तैः, अ ल क् ष ण मू द्र मू द्रि तैः,

sarvasatvendriyajñānakuśalaiḥ, sarvaparaśadanabhibhūtavaiśā-

स र्व स त्त्वे न्द्रि य ज्ञ ण कु श लैः, सर्व प र श द न अ भि भू त वी श-

radyavikrāmibhiḥ, mahāpuṇyajñānasam̐bhāropacitaiḥ, lakṣaṇā-

र द्य वि क र ण म्भिः, मह ण्ण ज्ञ ण न स म्भ णो प चि तैः, ल क् ष ण-

nuvyañjanasamalamkṛtakāyaiḥ, paramarūpadhāribhiḥ, apa-

नु व य ण्ज न स म ल म्क र ता क ण्यैः, प र म रू प ध णि भिः, अ प-

gatabhūṣaṇaiḥ, meruśikharābhyudgatayaśaḥkīrtisamudga-

ग त भू ष णैः, मेरु शि क र ण अ ग त य शः की र्ति स मु द्गा-

taiḥ,

ॐ,

菩薩三萬二千。衆所知識。大智本行皆悉成就。諸佛威神之所建立。爲護法城受持正法。能師子吼名聞十方。衆人不請友而安之。紹隆三寶能使不絕。降伏魔怨制諸外道。悉已清淨永離蓋纏。心常安住無礙解脫。念定總持辯才不斷。布施持戒忍辱精進禪定智慧。及方便力無不具足。逮無所得不起法忍。已能隨順轉不退輪。善解法相知衆生根。蓋諸大衆得無所畏。功德智慧以修其心。相好嚴身色像第一。捨諸世間所有飾好。名稱高遠踰於須彌。

dr̥ḍhāvajrādhyāśayābhedyabuddhadharmaprasādapratilabdhaiḥ,

ॐ रु व ञ्च शु भ य न्नु व द म् प्र स द प्र ण व ॐ,

dharmaratnavikaraṇāmṛtajalasaṃpravaraṣakaiḥ, sarvasatvaru-

व म् र व वि क र ण म् न ञ्च व सं प्र व च ॐ, सर्वं सर्व रु -

taravitasvarāṅgaghoṣaviśuddhasvaraiḥ, gambhīradharmapratītyā-

न र वि न सृ ष ण्च य वि श्व व सृ ॐ, गम्भीर व म् प्र णी षु -

vatārāntānantadr̥ṣṭivāsanānusam̐dhisamucchinaiḥ, vigatabha-

व न ष न व न्नु वृ ष्व व स न व सं व स म् ॐ ॐ, वि ग न रु -

yasim̐hopamanādibhiḥ, tulyātulyasamatikrāntaiḥ, dharmaratna-

य णि रू प म न्नु वृ ॐ, शु शु शु शु म म ण ष ॐ, व म् र व -

prajñāsamudānītamahāsārthavāhaiḥ, r̥jusūkṣmam̐dudur̥ṣā-

प्र ज्ञ म म् न वी न म न्नु व व ॐ, रु रु रु रु म् र र वृ ष -

duranubodhasarvadharmakuśalaiḥ, āgatisatvāśayamatim •

रु र व व व म व व म् नु भ ॐ, अ ग ण स व ष य म ण म् •

anupraviṣṭajñānaviṣayibhiḥ, asamasamabuddhajñānābhiṣe-

म व प्र वि ष ॐ व वि य वि ॐ, अ म म म म व व ॐ न वि य -

kābhiṣiktaiḥ, daśabalavaiśāradyāveṇikabuddhadharmādhyāśaya-
 क ङ्ख षैः, द श ब ल व वै षै र द्य व ण क व द म षु भ य -
 gataiḥ, sarvāpāyadurgativinipātotkṣiptaparikhaiḥ, samcintya-
 ग ङ्खैः, स र्व प य द र्ग त व ण क व ज ङ्ख प्र प र ङ्खैः, सं चि न्तु -
 bhavagatyupapattisaṃdarśayitṛbhiḥ, mahāvaidyarājaiḥ, sarva-
 भ व ग त्थु प प त्ति सं द र्श णै र्भ िः, म ह वै द्य र ङ्खैः, स र्व -
 satvavinayavidhijñaiḥ, yathārdhadharmabhaiṣajyaprayogaprayuktaiḥ,
 स र्व त्र व य त्र ष ङ्खैः, य थ र्द द ह र्म भै ष ज्य प्र यो ग प्र यु क्तैः,
 anantaḡuṇākaraśamanvāgataiḥ, anantabuddhakṣetraḡuṇavyū-
 अ न न्त गु ण क र स म न्व ग ङ्खैः, अ न न्त बु द्ध क ष त्र गु ण व यु -
 hasamalaṃkṛtaiḥ, amoghaśravaṇadarśanaiḥ, amoghapadavi-
 ह स म लं कृ तैः, अ मो ग ष व्र ण द र्श नैः, अ मो ग प द वि -
 kramaiḥ, aparimitakalpakoṭīniyutaśatasahasraḡuṇapa-
 क र्मैः, अ प र ष त क ल्प क ठी न य त स त स ह स र गु ण प -
 rikīrtanāparyantaḡuṇaughaiḥ./

(र ङ्खि तं न प ङ्ख ग र्ग णैः)/

深信堅固猶若金剛。法寶普照而雨甘露。於衆言音微妙第一。深入緣起斷諸邪見。有無二邊無復餘習。演法無畏猶師子吼。其所講說乃如雷震。無有量已過量。集衆法寶如海導師。了達諸法深妙之義。善知衆生往來所趣及心所行。近無等等佛自在。慧十力無畏十八不共。關閉一切諸惡趣門。而生五道以現其身。爲大醫王善療衆病。應病與藥令得服行。無量功德皆成就。無量佛土皆嚴淨。其見聞者無不蒙益。諸有所作亦不唐捐。如是一切功德悉具足。

§ 4

tadyathā samadarśinā ca nāma bodhisatvena mahāsa
न कु ए सम द र्शिन व क म क ले स व व म ह स
tvena, samaviṣamadarśinā ca, samādhvikurvaṇarājena
व व , सम वि ष म द र्शिन व , सम ध वि क र व ण र ङ व
ca, dharmeśvareṇa ca, dhairmaketunā ca, prabhāketunā
व , ध र्म श्च व र ण व , ध र्म क र व व , प्र ष क र व
ca, prabhāvyūhena ca, mahāvyūhena ca, ratnakūṭena
व , प्र प्र ष कू ट व व , मह कू ट व व , र व कू ट व
ca, pratibhānakūṭena ca, ratnamudrāhastena ca, nityo-
व , प्र वि ष व कू ट व व , र व मू द र ष व व , वि कू -
tkṣiptahastena ca, niyotpalakṛtahastena ca, nityotkanṭhi-
कू प र ष व व , वि कू य ले कू न र ष व व , वि कू कू ण -
tena ca, nityaprahasitapramuditendriyeṇa ca, prāmodya-
न व व , वि कू प्र ह स न प्र मू दि त इन्द्रिय ण व , प्र मू कु -
rājena ca, devarājena ca, praṇidhiprayātaprāptena ca,
र ङ व व , दे व र ङ व व , प्र ण वि प्र य ा त प्र ा प्त व व ,
pratisaṃvitpraṇādaprāptena ca, gaganagañjena ca,
प्र वि सं वि वि द्वा ण व प्र ा प्त व व , ग ग व ग ङ व व ,
Ratnolkādhāriṇā ca, ratnavīreṇa ca, ratnaśriyā ca,
र व कू व र ण व , र व वी र ण व , र व श्रिय व ,

ratnanandinā ca, indrajālinā ca, jālinīprabheṇa ca,
 र व व क्षि क व , उ द्रु क ळि क व , क ळि वी प्र क ळ व ,
 anārambaṇadhyāyinā ca, prajñākūṭena ca, ratnajahena
 अ क र म ळ क ळि क व , प्र ज्ञ कू ट व व , र व क ळ व
 ca, mārapramardinā ca, vidyuddevena ca, vikurvaṇarā-
 व , म र प्र म ळि क व , वि द् कू ट व व , वि कू र व ळ -
 jena ca, lakṣaṇakūtena ca, lakṣaṇakūtasamatikrāntena
 क व व , ल क ळ कू ट व व , ल क ळ कू त स म ति क र ण व
 ca, siṃhaghoṣābhigarjitasvareṇa ca, śailaśikharasaṃghaṭṭa-
 व , सि ळ क ळ भि ग र जि त स व र ळ क व , शै ल शि क र स ं घ ळ -
 narājena ca, gandhahastinā ca, gajagandhahastinā ca,
 व र क व व , ग ळ क ळि क व , ग क ग ळ क ळि क व ,
 satatodyuktena ca, anikṣiptadhureṇa ca, sumatinā ca,
 स त त इ क व व , अ नि क ळि त ध र ळ क व , सु म ति क व ,
 sujātena ca, padmaśrīgarbheṇa ca, padmavyūhena ca,
 सु क व व , प द्म शी ग क ळ व , प द्म वू ळ व व ,
 avalokiteśvareṇa ca, mahāsthāmaprāptena ca, brahmajālinā
 अ व लो क ते श व र ळ क व , म ह ळ थ ळ म प्र ळ व व , ब्र ह्म क ळि क
 ca, ratnayaṣṭinā ca, mārajitena ca, kṣetrālamkṛtena
 व , र व य ळि क व , म र क व व , क ळ त्र ळ क व

ca, maṇiratnacchatreṇa ca, suvarṇacūḍena ca, maṇicū-
 व, मणिरवकत्रण व, सुवर्णकुडुव व, मणिकु-
 ḍena ca, maitreyaṇa ca, mañjuśrīyā ca kumārabhūtena
 व व, मञ्जुश्रीय व कुमारभुवन
 bodhisatvena mahāsatvena, evaṃpramukhair dvātriṃśatā
 बोधिसत्व महसत्व, एवंप्रमुक्तर द्वत्रिंशत
 bodhisatvasahasraiḥ/

बोधसत्वसहस्रैः/

其名曰等觀菩薩。不等觀菩薩。等不等觀菩薩。定自在王菩薩。法自在王菩薩。法相菩薩。光相菩薩。光嚴菩薩。大嚴菩薩。寶積菩薩。辯積菩薩。寶手菩薩。寶印手菩薩。常舉手菩薩。常下手菩薩。常慘菩薩。喜根菩薩。喜王菩薩。辯音菩薩。虛空藏菩薩。執寶炬菩薩。寶勇菩薩。寶見菩薩。帝網菩薩。明網菩薩。無緣觀菩薩。慧積菩薩。寶勝菩薩。天王菩薩。壞魔菩薩。電德菩薩。自在王菩薩。功德相嚴菩薩。師子吼菩薩。雷音菩薩。山相擊音菩薩。香象菩薩。白香象菩薩。常精進菩薩。不休息菩薩。妙生菩薩。華嚴菩薩。觀世音菩薩。得大勢菩薩。梵網菩薩。寶杖菩薩。無勝菩薩。嚴土菩薩。金髻菩薩。珠髻菩薩。彌勒菩薩。文殊師利法王子菩薩。如是等三萬二千人。

§ 5

daśabhiś ca brahmasahasrair jaṭibrahmapramukhaiḥ,
 दशभिरव ब्रह्मसहस्रैर ङ्गब्रह्मप्रमुक्ते,
 anekāc caturmahādāvīpakāl lokadhātor abhyāgatair
 अनेकैरवतुर्महाद्वीपकाल लोकाधतोर अभ्यागतैर
 bhagavato darśanāyai vandanāyai paryupāsanāyai dharmā-
 भगवतोर दर्शनार्थै वन्दनार्थै पर्युपसनार्थै धर्म-

śravaṇāya ca/ te tatraiva parṣadi saṃnipatitāḥ/ dvādaśa

श्रवणाय च / ते तत्रैव पक्षे संनिपतिः / द्वादश

ca śakrasahasrāṇy anyānye bhyaś caturmahādvīpakebhyo

च शक्रसहस्रं सप्तद्वीपैश्च चतुर्माहद्वीपकेभ्यः

'bhyāgatāni tatrāiva parṣadi saṃnipatitāny abhū-

'सुगतानि तत्रैव पक्षे संनिपतिः सप्त-

van/ tathānye 'pi maheśākhyamaheśākhyāḥ śakrabrahma-

वन् / तथान्ये 'पि महेशाख्यामहेशाख्याः शक्रब्रह्म-

lokapāladevanāgayakṣagandharvāsuraḥgaruḍakinnaramahora-

लोकपालदेवानागयक्षगन्धर्वःसुरःगरुडकिन्नरामहोर-

gās tatraiva parṣadi saṃnipatitā abhūvan saṃniṣa-

गास तत्रैव पक्षे संनिपतिः सप्तद्वीपे संनिष-

ṇnāḥ/tathā catasraḥ parṣado bhikṣubhikṣuṇyupāsakopāsikāś

ः / तथ चतस्रः पक्षे ऋक्षुक्षुण्डपसकपसिक

copasaṃkrāntā abhūvan/

सप्तद्वीपे संनिषक्तं सप्तद्वीपे /

復有萬梵天王尸棄等。從餘四天下來詣佛所而聽法。復有萬二千天帝。亦從餘四天下來在會坐。并餘大威力諸天・龍神・夜叉・乾闥婆・阿脩羅・迦樓羅・緊那羅・摩睺羅伽・等悉來會坐。諸比丘比丘尼優婆塞優婆夷俱來會坐。

§ 6

tatra bhagavān anekaśatasahasrayā parṣadā

तत्र भगवन् अशतशतसहस्रैः पक्षैः

parivṛtaḥ puraskṛto dharmamdeśayati sma/sumerur

प (रे वृ तः) पुर स्मृ त व दं ङ भ य (त) श्च / सु म र इ

iva parvatarājaḥ sāgaramadhyād abhyudgataḥ sarvaparṣa-

उ व प रं त र ः स ग र म द्य द श्च शृ ङ गः स रं प ष -

dam abhibhūya bhāsate tapati virocate śrīgarbhe

द म् अभि भू य भ ा स त त प ति वि रू च त श्री ग र्भे

siṃhāsane niṣaṅṅaḥ/

(सिं ह स ने) नि ष ङ्गः /

彼時佛與無量百千之衆恭敬圍繞而爲說法。譬如須彌山王顯于大海。安處衆寶師子之座。蔽於一切諸來大衆。

§ 7

atha ratnākaro bodhisatvo licchavikumā raḥ sārđhaṃ

अथ र त्ना कर उ व ल स त्वा लि च्छ वि कु म रः स रं

pañcamātrair licchavikumāraśataiḥ saptaratnamayāni

प ङ्क म त्रै र् लि च्छ वि कु म र श तैः स प र त म य नि

cchatrāṇi grhītvā vaiśālyāṃ mahānagaryāṃ niṣkramya yena-

क च्छ त्र णि गृ ह्णित्वा वै शाल्यां महा नगर्यां नि ष क्र म्य य न -

mrapālivanam yena ca bhagavāṃs tenopasaṃkrāmat/

म र पालिवनम य न च भ गवा ण्स तेनोप स क्र मत् /

upasamkramya bhagavataḥ pādaū śirasā vanditvā bhagava-

उप स क्र म्य भ गवा तः पा दौ शिरसा व न्दित्वा भ गवा -

ntam saptakṛtvah pra dakṣiṇīkr̥tya yathā parigr̥hītais tais
 ऋं सप्तकृत्वः प्रदक्षिणिकृत्य यथा परिग्रहीतैस्ते
 chatrair bhagavantam abhicchādayati sma/abhicchādyai-
 कृत्वा भगवन्मूर्त्तयः सप्तकृत्वैस्तैस्ते
 kānte sthito 'bhūt/

कृत्वा भगवन्मूर्त्तयः

爾時毘耶離城有長者子。名曰寶積。與五百長者子俱。持七寶蓋來詣佛所。頭面禮足。各以其蓋共供養佛。

§ 8

samantaraniḥsr̥ṣṭāni ca tāni ratnacchatraṇy atha
 समन्तरनिःस्रष्टानी च तानि रत्नच्छत्राण्यथा
 tāvad eva buddhānubhāvenaikaṃ mahāratnacchatraṃ
 तद्वदेव बुद्धानुभवैनािकं महारत्नच्छत्रं
 saṃsthitam/ tena ca mahāratnacchatreṇāyaṃ trisāhasramahā-
 संस्थितम्/ तेन च महारत्नच्छत्रेणायम् त्रिसहस्रमह-
 sāhasro lokadhātuḥ sarvaḥ saṃchāditaḥ saṃdr̥śyate sma/yaś
 सहस्रं लोकदेवैः सर्वैः संकथितः संदृश्यते स्म/य-
 cāsmiṃs trisāhasramahāsāhasre lokadhātāv āyāmavi-
 त्स्मिन् त्रिसहस्रमहसहस्रे लोकदेवैर्दृश्यते स्म-
 stāraḥ, sa tasmin mahāratnacchatre saṃdr̥śyate sma/ye
 शतः, स तस्मिन् महारत्नच्छत्रे संदृश्यते स्म/य-

ceha trisāhasramahāsāhasre lokadhātau sumeravo mahā-

ब ह त्रिसहस्रमहसहस्रे लोकधतौ सुमेरव मह-

parvatarājā himavanmucilindamahāmucilindagandhamāda-

पर्वतराजा हिमवन्मुचिलिन्दमहामुचिलिन्दगन्धमदा-

naratnaparvatā vā cakravāḍamahācakravāḍāḥ, te 'pi

नरतनपर्वता वा चक्रवाडमहाचक्रवाडाः, तेऽपि

sarve tasminn evaikamahāratnacchatre samdrśyante sma/

सर्वे तस्मिन् एवैकमहारातनाच्छत्रे संदृश्यन्ते स्म/

ye 'piha trisāhasramahāsāhasre lokadhātau mahāsamudrā

येऽपि ह त्रिसहस्रमहसहस्रे लोकधतौ महसमुद्र

vā sarastadāgāni vā na dīkunadyaḥ sravantyo vā pravaha-

वा सरस्तदागानि वा नदिकुनद्याः श्रवन्त्यो वा प्रवहा-

nti, tā api sarvās tasminn evaikamahāratnacchatre

न्ति, ता अपि सर्वस्य तस्मिन् एवैकमहारातनाच्छत्रे

samdrśyante sma/yāny apiha trisāhasramahāsāhasre

संदृश्यन्ते स्म/यान्यपि ह त्रिसहस्रमहसहस्रे

lokadhātau sūryācandramasāṃ vimānāni tārārūpāni vā

लोकधतौ सूर्याचन्द्रमसां विमानानि तारारूपानि वा

devabhavanāni vā nāgabhavanāni vā yakṣabhavanāni

देवभवनानि वा नागभवनानि वा यक्षभवनानि

vā gandharvāsuraḥkinnaramahoragabhavanāni vā

व गंधर्वसुराहकिन्नरमहोरगवहवनानि वा

cāturmahārājabhavanāni vā grāmanagaranigamarāṣṭra-

चतुर्माहाराजवहवनानि वा ग्रामनगरनिगमराष्ट्र-

rājadhānyo vā, tāny api sarvāṇi tasminn evaikama-

राजाधान्यो वा, तान्यपि सर्वानि तस्मिन् एवैकम-

hāratnacchatre samdrśyante sma/yāpi ca daśadiśi loke

महाराजवहवने संदृश्यन्ते स्म/यद्यपि च दशदिशि लोके

buddhānāṃ bhagavatāṃ dharmadeśanā pravartate, sāpi

बुद्धानां भगवतः धर्मदेशना प्रवर्तते, सापि

tasmād evaikamahāratnacchatrān niścāntī śrūyate sma/

तस्माद एवैकमहाराजवहवने निश्चान्ति श्रूयते स्म/

佛之威神令諸寶蓋合成一蓋。遍覆三千大千世界。而此世界廣長之相悉於中現。又此三千大千世界。諸須彌山雪山。目真隣陀山摩訶目真隣陀山。香山寶山金山黑山。鐵圍山大鐵圍山。大海江河川流泉源。及日月星辰。天宮龍宮。諸尊神宮。悉現於寶蓋中。又十方諸佛諸佛說法亦現於寶蓋中。

§ 9

tatra sā sarvā paṛśad āścaryaprāptā bhagavato

तत्र सा सर्वपार्षद आश्चर्यप्राप्ता भगवतो

'ntikād idam evaṃrūpaṃ mahāPrātihāryaṃ dr̥ṣṭvā tuṣṭo-

'अन्तिकेन इदमेवमरूपं महाप्रतिहार्यं दृष्ट्वा तुष्टो-

dagrâttamanāḥ pramuditā prītisaumanasyajātā tathāgatam

दग्गतमानाः प्रमुदिता प्रीतिसौमनस्यजाता तथगतं

Namasyatī sthitānimiṣam prekṣamāṇā/

वस्यति स्थितानमिषं प्रेक्षमाना /

爾時一切大衆。觀佛神力歎未曾有。合掌禮佛瞻仰尊顏目不暫捨。

§ 10

atha khalu ratnākaro licchavikumāro bhagavato

अथ खलु रत्नाकारो लिच्छविकुमारो भगवतो

'ntikād idam evaṃrūpaṃ mahāprātihāryam drṣṭvaikāṃsam

'अन्तिके इदं एवंप्रकारं महाप्रतिहार्यं दृष्ट्वाकामसं

uttarāsaṅgam kṛtvā dakṣiṇam jānumaṇḍalam pṛthivyām

उत्तरासङ्गं कृत्वा दक्षिणं जानुमाण्डलं पृथिव्यं

pratiṣṭhāpya yena bhagavāṃs tenāñjalim praṇamya bhaga-

प्रतिष्ठाप्या येन भगवांस तेनाञ्जलिं प्रणम्य भगा-

vantaṃ gāthābhir abhyaṣṭāvīt :

वन्तं गाथाभिः अभ्यासतावित् :

於是長者子寶積。即於佛前以偈頌曰

śubhaśuddhakamalavarapatraviśālanetra

शुभशुद्धकमलवरापत्रविशालनेत्र

śuddhāśayā śamathapāramitāgraprāpta/

शुद्धशय्या शमथपारमिताग्रप्राप्ता /

śubhakarmasaṃcaya viśālaguṇāprameya

शु क क म् सं व य वि भ व म् ल प्र म य

vandāmi tvāṃ śramaṇaśāntipathapraṇetum // 1 //

व ङ्ग वे णं शु म ल भि णि प य प्र ण र म्

目淨脩廣如青蓮 心淨已度諸禪定
久積淨業稱無量 導衆以寂故稽首

paśyātha ṛddhi puruṣarṣabhanāyakasya

प शु य ऋ णि पुरु ष ष रु ष य रु शु

saṃdrśyate sugatakṣetravaraprakāśaḥ/

सं दृ शु ण सु ग त क ष त्र व र प्र क षि /

amṛtaṃgamā ca varadharmakathā udārā

अ मृ तं ग म वा व र ध र्म क थ उ द आ र

sā sarva śrūyati ito gaganatalātaḥ // 2 //

सा सर्वं श्रु य णि ऽ ण ग ग व त ल आ तः

既見大聖以神變 普現十方無量土
其中諸佛演說法 於是一切悉見聞

dharmeṇa te jitam idaṃ varadharmarājyaṃ

ध र्मे ण ते जि त म् इ द म् व र ध र्म रा ज्य म्

dharmaṃ dhanam ca dadase jagato jitāre/

ध र्मं ध नं च द द षे ज ग तो जि त आ रे /

dharmaprabhedakuśalam paramārthadarśin

ध र्म प्र भे द कु श ल म् प र म र्थ द र श णि

dharmeśvaram śirasi vandami dharmarājam // 3 //

ॐ शिवं श्रीं वन्दे नमो नमो

法王法力超群生 常以法財施一切
能善分別諸法相 於第一義而不動
已於諸法得自在 是故稽首此法王

na ca nāma asti na ca nāsti giram prabhāṣi

व व नम शि व व न शि शिं प्र न शि

hetuṃ pratītya imi saṃbhavi sarvadharmāḥ/

ननु प्रतीत्यं शि सं न शि सर्वं द शि /

nâivâtra âtmana ca kâraku vedako vâ

वै व न शि व व न र न व न न व

na ca karmu naśyati śubhaṃ aśubhaṃ ca kiṃcit // 4 //

व न कर्म न शि शि न शि न शि शि शि

說法不有亦不無 以因緣故諸法生
無我無造無受者 善惡之業亦不亡

māras tvayâstu vijitas sabalo munīndrah

म र शि व व शि शि न शि स व शि शि शि

prāptā śivā amṛtaśāntavarāgrabodhiḥ/

प्र प्र शि व शि न शि न व र शि शि शि /

yasminn avidita na cittamanaḥpracārā

य शि शि व शि न शि शि शि शि शि शि

sarvakutīrthikagaṇās ca na yānti gāham // 5 //

सर्वं कुतीर्थिकगणं व व य शि ग न शि

始在佛樹力降魔 得甘露滅覺道成
已無心意無受行 而悉摧伏諸外道

cakraṃ ca te triparivarti bahuprakāraṃ

वक्रं च त्रिपरिवर्तं बहुप्रकारं

prāvartitaṃ praśamanaṃ prakṛtīśuddham/

प्रवर्तितं प्रशमनं प्रकृतीशुद्धम्/

pratyakṣa devamanujādbhutadharmarājā

प्रत्यक्ष देवमनुजैर्दुर्भुतधर्मराजैः

ratnāni trīṇi upadarśita tatra kāle // 6 //

रत्नानि त्रीणि उपदर्शितानि तत्र काले

三轉法輪於大千 其輪本來常清淨
天人得道此爲證 三寶於是現世間

ye tubhya dharmaratanena vinīta samyak

ये तुभ्यै धर्मरत्नैश्च विनीतसमुद्युतैः

teṣāṃ akalpana punaḥ satate praśāntā/

तेषाम् अकल्पानुपुनरुपस्थिताः प्रशान्ताः/

vaidyottamaṃ maraṇajātijarāntakāriṃ

वैद्युतममरणजैर्जरांतकैः

śirasā nato 'smi guṇasāgaram aprameyam // 7 //

शिरसा नतस्मि गुणसागरमप्रमयेयम्

以斯妙法濟群生 一受不退常寂然
度老病死大醫王 當禮法海德無邊

satkārasatkṛta na vedhasi merukalpa

सत्कारसत्कृतं न वेदसि मेरुकल्पं

duḥśīlaśīlavati tulyagatādhimaitrī/

दुःशीलेशीलवती तुल्यगतधिमैत्री /

gaganaprakāśamanase samatāvihārī

गगनप्रकाशमनस समताविहारी

ko nāma satvaratane 'smi na kuryu pūjām // 8 //

क नाम सवरातने 'स्मि न कुरु पूजाम् /

毀譽不動如須彌 於善不善等以慈
心行平等如虛空 執聞人寶不敬承
今奉世尊此微蓋 於中現我三千界
諸天龍神所居宮 乾闥婆等及夜叉
悉見世間諸所有 十力哀現是化變
衆觀希有皆歎佛 今我稽首三界尊

samāgatā te janatā mahāmune

समागत ते जनता महामुने

mukhaṃ udikṣanti prasannamānasā/

मुखं उदीक्षन्ति प्रसन्नमनसा /

sarve ca paśyanti jinaṃ purastāj

सर्वे च पश्यन्ति जिनं पुरस्तज्

jinasya āveṇikabuddhalakṣaṇam // 9 //

जिनस्य आवेणिकबुद्धलक्षणम्

大聖法王衆所歸 淨心觀佛靡不欣
各見世尊在其前 斯則神力不共法

ekāṃ ca vācaṃ bhagavān pramuñcase

एकं च वाचं भगवन् प्रमुञ्चसे

nānārutaṃ ca pariṣad vijānati

न न रू णं च परिषद विजानति

yathāsvakaṃ cārtha/vijānate jano

यथस्वकं चार्थविजानते जाव

jinasya āveṇikabuddhalakṣaṇam // 10 //

जिनस्य आवेणिकबुद्धलक्षणम्

佛以一音演說法 衆生隨類各得解
皆謂世尊同其語 斯則神力不共法
佛以一音演說法 衆生各各隨所解
普得受行獲其利 斯則神力不共法

ekāya vācāya udīritāya

एकया वाचया उदीरिताया

vāsesi eke apare nividyasi/

वाससी एके अपरे निविद्यसि/

ākānṅṣatāṃ kānṅṣa śamesi nāyako

आकङ्कसतं कङ्कशमसी नायक

jinasya āveṇikabuddhalakṣaṇam // 11 //

जिनस्य आवेणिकबुद्धलक्षणम्

佛以一音演說法 或有恐畏或歡喜
或生厭離或斷疑 斯則神力不共法

vandāmi tvāṃ daśabala satyavikramaṃ

वन्दामि त्वं दशबलसत्यविक्रमं

vandāmi tvāṃ abhayagataṃ viśāradam/

वन्दामि त्वम् अरुणयगणं विशारदम्/

dharmeṣu āveṇikaniścayaṃ gataṃ

व ऽ ध मे षु अ वे ण क नि श्च यं ग तं

vandāmi tvāṃ sarvajagatpraṇāyakam // 12 //

व ऽ ध मे षु स र्वे ण ग त्प्र ण य क म्

稽首十力大精進 稽首已得無所畏
稽首住於不共法 稽首一切大導師

vandāmi saṃyojanabandhanacchidaṃ

व ऽ ध मे सं यो ज न ब न्ध न अ च्छि दं

vandāmi tvāṃ pāragataṃ sthale sthitam/

व ऽ ध मे त्वां प ा र ग तं स्त ह ले स्ति त म् /

vandāmi khinnasya janasya tāraṃ

व ऽ ध मे खि न्न स्य ज न स्य त ा र कं

vandāmi saṃsāragatāv anīśritam // 13 //

व ऽ ध मे सं स ा र ग त ा व अ नि श्रि त म्

稽首能斷衆結縛 稽首已到於彼岸
稽首能度諸世間 稽首永離生死道

satvair samādhānagataṃ gatīgataṃ

स त्वै र् स म ा ध ा न ग तं ग ति ग तं

gatīṣu sarvāsu vimuktamānasam/

ग ति षु स र्वे षु वि मु क्त म ा न स म् /

jaleruhaṃ vā salile na lipyase

ज ले रु हं वा स ल ले न लि प्य से

niṣevitā te munipadma śūnyatā // 14 //

ଜି ଧ୍ୟ ଜି ନ ଗ ମ୍ ବି ପ ଧ୍ମ ଶୁ ଶ୍ରୁ ନ

悉知衆生來去相 善於諸法得解脫
不著世間如蓮華 常善入於空寂行

vibhāvitā sarvanimitta sarvaśo

ବି ବ୍ଧ ବି ନ ସର୍ବ ବି ଧ୍ୟ ଗ ସର୍ବ ଶ

na te kahimcīt praṇidhāna vidyate/

ନ ଗ କ ହି ମ୍ ବି ନ ପ୍ରାଣିଧ୍ୟାନା ବିଦ୍ୟତେ/

acintiyam buddhamahānubhāvaṃ

ଅ ବି ଶି ଯି ଯଂ ବୁଦ୍ଧମାହାନୁଭାବାଂ

vande 'ham ākāśasamaṃ anisritam // 15 //

ଵ ଦ୍ଧେ 'ହମ୍ ଅକାଶମାଂ ଅ ବି ଶ୍ରି ଗ ମ୍

達諸法相無罣礙 稽首如空無所依

§ 11

atha ratnākaro licchavikumāro bhagavantam

ଅ ଧ୍ୟ ରାତ୍ନାକରଃ ଲିଚ୍ଚାବିକୂମାରଃ ବ୍ଧାଗବାନ୍ତମ୍

ābhir gāthābhir abhiṣṭutya bhagavantam etad

ଅ ବି ଶ୍ରି ଗାଥାବିଶ୍ରି ଶ୍ରି ଶ୍ରି ଶ୍ରି ଶ୍ରି ବ୍ଧାଗବାନ୍ତମ୍ ଏତଦ୍

avocat : imāni bhagavan pañcamātrāṇi licchaviku-

ଅ ଶ୍ରି ଶ୍ରି ଶ୍ରି : ଓମ୍ ବି ବ୍ଧାଗବାନ୍ତମ୍ ପଞ୍ଚମାତ୍ରାଣି ଲିଚ୍ଚାବିକୂ-

māraśatāni sarvaṇy anuttarāyāṃ samyaksambodhau sampra-

ମାରାଶତାନି ସର୍ବାଣ୍ୟାନୁତ୍ତରାୟାଂ ସମ୍ୟକ୍ସମ୍ବୋଦ୍ଧାୂ ସମ୍ପ୍ରା-

sādhu bhagavan iti ratnākaro licchavikumāras

स ए न ग व र् ॐ ण र ष क र् ॐ क ॐ न म र म्

tāni ca pañcamātrāṇi licchavikumāraśatāni bhagavataḥ

न ण र प ऋ म ऋ ॐ ॐ क ॐ न म र म् न ण न ग व नः

pratyaśrauṣuḥ/

प्र श्रु ष्टः /

bhagavāṃs teṣāṃ etad avocat :

न ग तं म् न ष म् च न र् म व र र् :

爾時長者子寶積。說此偈已白佛言。世尊。是五百長者子。皆已發阿耨多羅三藐三菩提心。願聞得佛國土清淨。唯願世尊。說諸菩薩淨土之行。佛言。善哉寶積。乃能為諸菩薩問於如來淨土之行。諦聽諦聽善思念之。當為汝說。於是寶積及五百長者子。受教而聽。

§ 12

satvakṣetram kulaputra bodhisatvasya buddhakṣetram/

स व क् ष तं कु ल पु त्र ब धि स व श्च बु द्ध क् ष तं /

tat kasya hetoḥ/yāvantaṃ bodhisatvaḥ satveṣupacayaṃ

त त् क श्च हे तो ः / य व ं तं ब धि स वः स वेषु प च यं

karoti tāvad buddhakṣetram parigrhṇāti/yādṛśaḥ satvānāṃ

क र ति त व द् बु द्ध क् ष तं प रि ग्र ह ण ति / य दृ शः स व ं

vinayo bhavati tādṛśaṃ buddhakṣetram parigrhṇāti/yādṛ-

ॐ व द् न व ति न दृ शं बु द्ध क् ष तं प रि ग्र ह ण ति / य दृ -

śena buddhakṣetrāvātāreṇa satvā buddhajñānam avatara-
 भव वृक्षक्षेत्रवन्तमसद् वृक्षं वसू श्वरान् -
 nti tādrśam buddhakṣetram parigrhṇāti/ yādrśena budhakṣe-
 त्रं नृशं वृक्षक्षेत्रं पश्यन्ति / एतद्भव वृक्षक्षे-
 trāvātāreṇa satvānām āryākārāṇindriyāṇy utpadyante
 श्वरान्मसद् वसू श्वरान् इत्य उच्यते
 tādrśam buddhakṣetram parigrhṇāti/ tat kasya hetoḥ/satvā-
 नृशं वृक्षक्षेत्रं पश्यन्ति / ननु कुत्र नः / सद् -
 rthanirjātam hi kulaputra bodhisatvānām buddhakṣetram/
 एतन्मं त्रं नृशं वृक्षक्षेत्रं पश्यन्ति /
 tadyathā ratnākara yādrśam icched ākāśam māpayi-
 नृशं वृक्षक्षेत्रं पश्यन्ति इच्छेत् अक्षं मपद्य-
 tum tādrśam māpayeta, na cākāśam śakyate māpayitum
 तुं नृशं मपद्यत, न अक्षं शक्यं मपद्यतुं
 nāpy alamkartum/ evam eva ratnākara ākāśasa-
 न शक्यं कर्तुम् / एवम् एव वृक्षक्षेत्रं अक्षं म-
 mān sarvadharmāñ jñātvā, yādrśam icched bodhisatvaḥ
 मन् सर्वधर्मज्ञः, एतद्भव इच्छेत् वृक्षक्षेत्रं
 satvaparipākāya buddhakṣetram māpayitum tādrśam buddha-
 सत्परिपाकेन वृक्षक्षेत्रं मपद्यतुं नृशं वृक्ष-

kṣetram māpayati, na ca buddhakṣetrākāśatā śakyam

क्षेत्रं मपयति, न च बुद्धक्षेत्रकाशाता शक्यं

māpayitum nāpy alamkartum/

मपयितुं न अलंकार्त्तुम् /

佛言。寶積。衆生之類是菩薩佛土。所以者何。菩薩隨所化衆生而取佛土。隨所調伏衆生而取佛土。隨諸衆生應以何國入佛智慧而取佛土。隨諸衆生應以何國起菩薩根而取佛土。所以者何。菩薩取於淨國。皆爲饒益諸衆生故。譬如有人欲於空地造立宮室隨意無礙。若於虛空終不能成。菩薩如是。爲成就衆生故願取佛國。願取佛國者非於空也。